

Računovodstveno evidentiranje novčanih tokova u poduzećima Valamar Riviera d.d. Poreč

Savić, Veljko

Undergraduate thesis / Završni rad

2018

Degree Grantor / Ustanova koja je dodijelila akademski / stručni stupanj: **University of Pula / Sveučilište Jurja Dobrile u Puli**

Permanent link / Trajna poveznica: <https://um.nsk.hr/um:nbn:hr:137:273870>

Rights / Prava: [In copyright](#) / [Zaštićeno autorskim pravom.](#)

Download date / Datum preuzimanja: **2024-10-19**

Repository / Repozitorij:

[Digital Repository Juraj Dobrila University of Pula](#)

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

VELJKO SAVIĆ

**RAČUNOVODSTVENO EVIDENTIRANJE
NOVČANIH TOKOVA U PODUZEĆU VALAMAR
RIVIERA D.D. POREČ**

Završni rad

Pula, 2018.

Sveučilište Jurja Dobrile u Puli
Fakultet ekonomije i turizma
«Dr. Mijo Mirković»

VELJKO SAVIĆ

**RAČUNOVODSTVENO EVIDENTIRANJE
NOVČANIH TOKOVA U PODUZEĆU VALAMAR
RIVIERA D.D. POREČ**

Završni rad

JMBAG: 0303060375, izvanredni student

Studijski smjer: Menadžment i poduzetništvo

Predmet: Poslovno računovodstvo

Znanstveno područje: Društvene znanosti

Znanstveno polje: Ekonomija

Znanstvena grana: Računovodstvo

Mentor: Izv.prof.dr.sc. Ticijan Peruško

Pula, rujan 2018.

IZJAVA O AKADEMSKOJ ČESTITOSTI

Ja, dolje potpisani Veljko Savić, kandidat za prvostupnika ekonomije/poslovne ekonomije, smjera Menadžment i poduzetništvo, ovime izjavljujem da je ovaj završni rad rezultat isključivo mogega vlastitog rada, da se temelji na mojim istraživanjima te da se oslanja na objavljenu literaturu kao što to pokazuju korištene bilješke i bibliografija. Izjavljujem da niti jedan dio završnog rada nije napisan na nedozvoljen način, odnosno nije prepisan iz bilo kojega necitiranog rada, te nijedan dio rada ne krši bilo čija autorska prava. Izjavljujem, također, da nijedan dio rada nije iskorišten za koji drugi rad na bilo kojoj drugoj visokoškolskoj, znanstvenoj ili radnoj ustanovi.

Student

U Puli 10.09. 2018.

IZJAVA

o korištenju autorskog djela

Ja, Veljko Savić, dajem odobrenje Sveučilištu Jurja Dobrile

u Puli, kao nositelju prava iskorištavanja, da moj završni rad pod nazivom „Računovodstveno evidentiranje novčanih tokova u poduzeću Valamar Riviera d.d. Poreč“ koristi na način da gore navedeno autorsko djelo, kao cjeloviti tekst trajno objavi u javnoj internetskoj bazi Sveučilišne knjižnice Sveučilišta Jurja Dobrile u Puli te kopira u javnu internetsku bazu završnih radova Nacionalne i sveučilišne knjižnice (stavljanje na raspolaganje javnosti), sve u skladu sa Zakonom o autorskom pravu i drugim srodnim pravima i dobrom akademskom praksom, a radi promicanja otvorenoga, slobodnoga pristupa znanstvenim informacijama.

Za korištenje autorskog djela na gore navedeni način ne potražujem naknadu.

U Puli 10.09.2018.

Potpis

SADRŽAJ

1. UVOD.....	1
2. NOVČANI TOKOVI PODUZEĆA	3
2.1. Teorijska obrada novčanih tokova poduzeća	4
2.2. Računovodstveno razgraničenje primitaka i prihoda	5
2.3. Računovodstveno razgraničenje izdataka, rashoda i troškova.....	6
3. NOVČANI TOKOVI PREMA VRSTAMA AKTIVNOSTI	10
3.1. Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	10
3.2. Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	12
3.3. Novčani tokovi od financijskih aktivnosti.....	13
4. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA.....	15
4.1. Svrha izvještaja o novčanim tokovima.....	15
4.2. Struktura izvještaja o novčanim tokovima.....	17
4.3. Metode sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima.....	18
4.4. Međupovezanost izvještaja o novčanim tokovima i drugih temeljnih financijskih izvještaja	19
5. NOVČANI TOKOVI PODUZEĆA VALAMAR RIVIJERA D.D.	21
5.1. Općenito o poduzeću Valamar Riviera d.d.	21
5.2. Novčani tokovi poduzeća Valamar Riviera d.d.	22
5.3. Analiza kretanja novčanih tokova poduzeća Valamar Riviera d.d.	24
5.4. Specifičnosti novčanih tokova poduzeća Valamar Riviera d.d.....	31
6. ZAKLJUČAK	33
LITERATURA	34
POPIS TABLICA.....	35
SAŽETAK	36
SUMMARY	36

1. UVOD

Ovim završnim radom istražiti ćemo i analizirati računovodstveno evidentiranje novčanih tokova, pojasnit ćemo načine i metode evidentiranja te svrhu novčanih tokova i koje informacije možemo dobiti analizom novčanih tokova, kao odnosom primitaka i izdataka u poslovanju tvrtke unutar promatranog razdoblja. Za analizu novčanih tokova koristit će se objavljeni financijski izvještaji poduzeća Valamar Riviera d.d.

Prilikom izrade završnog rada, za potrebe istraživanja i ispitivanja, a sa svrhom donošenja određenih zaključaka, korištene su sljedeće metode rada:

- metoda analize: ovom metodom raščlanili smo složenu cjelinu na manje dijelove, odnosno jednostavnije cjeline
- metoda sinteze: koristili smo proces u kojem su složeni pojmovi objašnjeni upotrebom jednostavnih pojmova i cjelina te njihova sinteza prema složenijim formama ili cjelinama
- matematičko-statistička metoda: korištenjem financijskog izvještaja o novčanim tokovima izvršila se analiza novčanih tokova poduzeća primjenom matematičkih i statističkih postupaka
- metoda deskripcije: njezinom su upotrebom opisane i objašnjene činjenice i procesi u ovom završnom radu.

Cilj ovog završnog rada je objasniti računovodstvene postupke prilikom evidentiranja novčanih tokova, te korištenjem nastalih novčanih tokova doći do informacija korisnih za unaprjeđenje poslovanja tvrtke. Novčane tokove poduzeća Valamar Riviera d.d. promotrit ćemo u razdoblju od 2014. do 2017. godine, čime će se ukazati na značaj, podjelu i analizu informacija o novčanim tokovima.

Rad je podijeljen u pet cjelina. Nakon uvodnog izlaganja drugi dio završnog rada usredotočen je na novčane tokove; u ovom dijelu rada objašnjavamo širu sliku novčanih tokova, načine izvještavanja o novčanom toku, vrste informacija koje se mogu dobiti analizom novčanih tokova te važnost i svrhu navedenih informacija. Zatim pojašnjavamo što su prihodi, a što primici te koja je razlika između prihoda i primitaka.

Također pojašnjavamo i pojmove izdataka, rashoda i troškova te kada i kako nastaju uz isticanje razlika između navedenih računovodstvenih pojmova.

Treći dio rada namijenjen je detaljnijoj analizi novčanih tokova prema vrstama aktivnosti, kada nastaju i kako se evidentiraju novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti poduzeća, investicijskih aktivnosti, odnosno financijskih aktivnosti poslovanja poslovnog subjekta.

Četvrti dio rada detaljnije razjašnjava svrhu i strukturu izvještaja o novčanim tokovima. Obratit ćemo pozornost na metode sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima uz pojašnjenje direktne i indirektna metode. Nadalje evidentiranje novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti uz pojašnjavanje razlika između ove dvije navedene metode evidentiranja koje nam u konačnici daju iste rezultate do kojih dolaze različitim pristupom.

Peti dio rada namijenjen je analizi novčanih tokova u poduzeću Valamar Riviera d.d. gdje ćemo prvo ukratko predstaviti poduzeće. Zatim ćemo primjenom podataka iz financijskog izvještaja o novčanim tokovima u razdoblju od 2014. do 2017. godine horizontalnom i vertikalnom analizom obraditi novčane tokove u predmetnom poduzeću.

U zaključku su sumirani i povezani svi ključni podaci obrađeni u ovom radu, procesi koje smo pojasnili kao i razlozi zbog kojih se izrađuju i prate novčani tokovi u poduzeću, te važnost informacija dobivenih analizom izvještaja o novčanim tokovima.

2. NOVČANI TOKOVI PODUZEĆA

U poslovanju poduzeća novčani tokovi nastaju povećanjem ili smanjenjem imovine poduzeća kupnjom i prodajom dugotrajne i kratkotrajne imovine. Kratkotrajna imovina namijenjena je realizaciji ili se drži za prodaju ili potrošnju u redovnom toku poslovanja, a realizacija se očekuje unutar dvanaest mjeseci, (Mladen Š. et al. 2017, str. 11.). Prilikom nabave imovine dolazi do izdataka za plaćanje pribavljene kratkotrajne ili dugotrajne imovine, a prilikom prodaje imovine realizacijom plaćanja ugovorenog nastankom događaja nastaju novčani tokovi, odnosno primitak sredstava.

Novčani tokovi u poslovanju poduzeća nastaju prilikom smanjivanja ili povećanja kapitala, ovisno o tipu poduzeća i vlasničkoj strukturi. U obrtima i manjim tvrtkama gdje je jedan vlasnik najjednostavnije je obaviti povećanje ili smanjivanje kapitala u poduzeću. Najsloženija struktura kapitala je u dioničkom društvu gdje skupština dioničara mora izglasati isplatu dividendi i odrediti iznos te odlučiti isplaćuje li se dividenda iz dobiti u razdoblju ili iz zadržane dobiti iz prethodnih razdoblja. Novčane tokove stvaraju isplate dionica u novcu (isplate u dionicama, uslugama ili nekim pravima ne moraju kreirati i novčane tokove) kao i uplate od emisije novih dionica. Temeljni kapital može biti uplaćeni (uloženi) ili zarađeni. Novčane tokove tvori uplaćeni kapital u novcu ako se radi o uplaćenom kapitalu, a kod zarađenog ih formiraju poslovne aktivnosti nastalih obavljanjem primarne djelatnosti poduzeća.

Izvještaj o novčanim tokovima sastavni je dio temeljnih financijskih izvještaja koji pokazuje izvore pribavljanja novca te način upotrebe i trošenja istog novca kroz evidentiranje izdataka. Novac je važna ekonomska komponenta i vrlo važan čimbenik u poslovanju svakog poduzeća s obzirom da njime nabavljamo ulaze (*inpute*) za *poslovni proces*, a dobivamo ga na tržištu valorizacijom izlaza (*outputa*) *poslovne aktivnosti*. Stoga je potreban izvještaj koji nam govori o višku raspoloživog novca u poslovanju, odnosno obimu nedostatka novca za uredno poslovanje poduzeća (Katarina Ž. et.al, 2013, str. 83.) Izvještaj o novčanim tokovima prikazuje novčane tokove tijekom obračunskog razdoblja, klasificirane na novčane tokove od poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti (Mladen Š. et al. 2017, str. 12.).

2.1. Teorijska obrada novčanih tokova poduzeća

Obradom novčanih tokova uz korištenje računovodstvenih standarda i metoda bilježenja novčanih tokova u promatranom razdoblju evidentiraju se svi primici i izdaci po vrstama aktivnosti iz kojih nastaju. Računovodstvenim informacijama o ostvarenim novčanim tokovima poduzeća omogućuje se njihovo praćenje i analiziranje s ciljem donošenja ključnih financijskih odluka. Analiziranjem i praćenjem te obradom novčanih tokova zainteresirane strane mogu doći do iznimno važnih poslovnih pokazatelja koji pokazuju stabilnost poslovanja poduzeća, te su podloga za donošenje poslovnih odluka za buduće poslovanje. Za analizu novčanih tokova poduzeća koriste se četiri osnovne skupine pokazatelja:

- pokazatelji ocjene likvidnosti i solventnosti
- pokazatelji kvalitete dobiti
- pokazatelji kapitalnih izdataka
- pokazatelji povrata novčanog toka.

Navedeni pokazatelji služe za procjenu sigurnosti i uspješnosti poslovanja. Tako se pokazatelji likvidnosti koriste za utvrđivanje ocjene sigurnosti poslovanja, a pokazatelji kapitalnih izdataka i pokazatelji kvalitete dobiti za ocjenu uspješnosti poslovanja poduzeća. Uz to, pokazatelji povrata novčanog toka upućuju na sposobnost stvaranja novca i određuju povrat novca na ukupnu imovinu, odnosno glavnici i obaveze, pa se i u ovom slučaju radi o svojevrsnom pokazatelju rentabilnosti, čime i njega možemo uvrstiti u pokazatelje uspješnosti poslovanja (Katarina Ž. et.al, 2013, str. 279.).

Rashodi i prihodi se evidentiraju kada se proizvodi, roba ili usluge isporuče, dok se plaćanja mogu izvršiti u prethodnom, istom ili sljedećem razdoblju. Ukoliko je plaćanje izvršeno unaprijed, poslovni događaj evidentira se kao unaprijed plaćeni troškovi gdje izdatak prethodi rashodu. U tom su slučaju novčani izdaci veći od iznosa koji priznajemo kao rashod za onaj iznos koji je plaćen unaprijed, a rashodi će se naknadno povećati tijekom godine korištenjem unaprijed plaćene robe ili usluga. Ukoliko je plaćanje robe ili usluga izvršeno u istom razdoblju kada je proizvod, roba ili usluga isporučena, ne pojavljuju se razlike između prihoda i rashoda u odnosu na primitke i izdatke. Plaćanje proizvoda, roba ili usluga može se izvršiti s odgodom plaćanja, te tada postoji vremenski razmak između nastanka prihoda i rashoda i novčanih primitaka i izdataka.

2.2. Računovodstveno razgraničenje primitaka i prihoda

Novčani tokovi nastaju kao dio poslovanja subjekta na tržištu, a u tom procesu pojavljuju se priljevi u poslovanju poduzeća uslijed:

- povećanja obveza
- povećanja kapitala
- smanjenja nenovčane imovine

Primici predstavljaju ulaske novca u poslovne procese; prema karakteru naplate mogu biti gotovinski i obračunski, a najvećim dijelom nastaju zbog prodaje učinaka, ali i neovisno o tome. Primici se najčešće javljaju kada se materijalni ili nematerijalni oblik učinaka valorizira na tržištu i pretvara u oblik novčanih primitaka. Učinci koji nisu prodani već su odloženi u zalihe ne primaju karakter primitaka u tom obračunskom razdoblju. Primici nastaju ovisno o njihovu karakteru, odnosno aktivnosti pa to mogu biti: primici iz poslovne aktivnosti, investiranja ili iz financijske aktivnosti. Primici iz poslovnih aktivnosti vezani su za stvaranje učinaka i njihove prodaje za gotovinu, naplatu od kupaca temeljem prodaje, od primljenih dividendi, te drugih novčanih primanja iz osnovne djelatnosti. Primici iz aktivnosti investiranja nastaju prodajom stalne imovine, obveznica i dionica drugih poslovnih subjekata. Primici iz financijskih aktivnosti nastaju od izdavanja jamstava, hipoteka, od prodaje vlastitih dionica i obveznica te od kratkoročnog ili dugoročnog posuđivanja novca

Prihodi su povećanje ekonomske koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku priljeva ili povećanja imovine ili smanjenja obaveza što za posljedicu ima povećanje kapitala, osim povećanja kapitala koje se odnosi na unose od strane sudionika u kapitalu. Prihodi se sučeljavaju s rashodima i kao takvi su element mjerenja uspješnosti poslovanja. Prihodi su pozitivnog predznaka, a samo višak prihoda nad rashodima predstavlja iznos uvećanja kapitala. Možemo reći za prihode da imaju sljedeće karakteristike:

- nastaju u određenom obračunskom razdoblju i sastavni su element računa dobiti i gubitka

- predstavljaju povećanje ekonomske koristi u obliku povećanja imovine ili smanjenja obaveza poduzeća
- nastanak prihoda ima za posljedicu povećanje glavnice, odnosno dobiti ukoliko su prihodi veći od rashoda
- svako povećanje imovine ili smanjenja obaveza ne predstavlja nastanak prihoda, već samo ono koje rezultira povećanjem kapitala
- nije svako povećanje kapitala povezano s nastankom prihoda – povećanje kapitala uplatom sudionika u kapitalu ne smatra se prihodom.

Za potrebe financijskih izvještaja prihodi se sistematiziraju na poslovne i financijske prihode. Poslovni prihodi se ostvaruju obavljanjem temeljne poslovne aktivnosti poslovnog subjekta, te su najčešće vezani za realizaciju učinaka poslovnih procesa na tržištu (Gulin D. et al, 2018, str. 339-340.).

Struktura poslovnih prihoda ovisi o vrsti djelatnosti (proizvodnja, trgovina, pružanje usluga) kojom se poduzeće bavi. Najznačajniji poslovni prihodi su prihodi od prodaje proizvoda, pružanja usluge te prodaje trgovačke robe. Pored navedenih ovdje se uključuju prihodi od donacija, subvencija, dotacija, potpora i poticaja, prihodi na temelju vlastitih proizvoda, roba i usluga, prihodi od zakupnine i najma te ostali. Poslovni bi prihodi trebali činiti većinu ukupnih prihoda poduzeća. Financijski prihodi nastaju kao posljedica ulaganja viška novčanih sredstava u financijsku imovinu drugih poduzeća. Poduzeća ulažu slobodna novčana sredstva u dionice ili obveznice drugih poduzeća ili ih pozajmljuju drugim poduzećima, a zauzvrat dobivaju određenu naknadu u obliku kamate ili dividende. U financijske prihode uključuju se prihodi od dividende i udjela u dobiti kod drugih poslovnih subjekata, prihodi od kamata na dane zajmove i kredit, pozitivne tečajne razlike, nerealizirani dobitci od financijske imovine, prihodi od prodaje dionica, udjela i ostalo (Gulin D. et al, 2018, str. 339-340.).

2.3. Računovodstveno razgraničenje izdataka, rashoda i troškova

Novčani se tokovi pojavljuju tijekom poslovanja subjekta na tržištu, a u tom procesu izdaci nastaju u poslovanju poduzeća:

- smanjenja obveza
- smanjenja kapitala
- povećanja novčane imovine

Izdaci predstavljaju izlaz novca iz poduzeća, a dijele se na gotovinske i obračunske koji proizlaze iz gotovinskog i obračunskog plaćanja. Oni mogu nastati prilikom stvaranja učinaka, ali i neovisno o tome, te mogu i ne moraju imati karakter troška. Za razliku od troškova koji su sadržajno povezani s nastajanjem utška resursa uloženi u poslovni proces, izdatke se uvijek povezuje isključivo sa smanjenjem novčanih sredstava. Razlikovanje troška, odnosno rashoda s jedne strane te novčanog izdatka s druge strane, povezano je s računovodstvenim razlikovanjem nastanka događanja i novčane osnove. Izdatak je financijska kategorija i odnosi se na isplatu, odnosno izdavanje novca s novčanih računa poslovnih subjekata. (Gulin D. et al, 2018, str. 162.)

Troškovi su među najznačajnijim ekonomsko-računovodstvenim kategorijama zbog svog utjecaja na uspješnost poslovanja poslovnih subjekata. Trošak je najjednostavnije definirati kao umnožak utroška i cijene utroška. Utrošak pri tome predstavlja količinu resursa korištenu pri izvršavanju poslovnih aktivnosti i izražava se u naturalnim jedinicama, dok je trošak izražen u novčanim jedinicama. Trošak je novčani iskaz utrošenih faktora proizvodnje i primljenih usluga nastalih radi stvaranja korisnih učinaka u obliku izlaza (*outputa*) *poslovnog procesa* koji su uglavnom proizvodi i usluge, odnosno novčano izražen utrošak. Zbog vremenske nepodudarnosti između nastanka troška i njegova priznavanja kao rashoda poznajemo dospjele i nedospjele troškove. Nedospjeli troškovi jesu troškovi koji su u razdoblju nastanka uključeni u trošak nabave imovine ili trošak proizvodnje, a priznat će se kao rashodi u trenutku prodaje odnosno otuđenja imovine. Dospjeli troškovi jesu oni koji se priznaju kao rashod u vremenu nastanka, te oni koji su dospjeli po osnovi otuđenja imovine čime se od nedospjelih troškova pretvaraju u dospjele. Pod dospjele se smatraju i opći troškovi koji nisu uključeni u nastanak proizvoda ili dugotrajnu imovinu poput troškova u prodaji ili administraciji od kojih se ne očekuje buduća ekonomska korist. Možemo konstatirati da će svaki trošak postati rashod, samo je pitanje u kojem vremenskom razdoblju (Gulin D. et al, 2018, str. 159-161.)

Mjerenje i utvrđivanje iznosa troška, kao i troškovni računovodstveni tokovi najprije ovise o vrsti troška. Za bolje razumijevanje mjerenja troškova i njihova računovodstvenog toka nužno je te troškove promatrati sa sljedećih aspekata:

- kao trošak nabave dugotrajne i kratkotrajne imovine
- kao troškove stvaranja proizvoda
- kao trošak razdoblja, odnosno trošak koji se u razdoblju nastanka nadoknađuje iz ukupnih prihoda razdoblja.

Troškovi nabave dugotrajne i kratkotrajne imovine predstavljaju nedospjele troškove koji se u razdoblju nastanka evidentiraju kao imovina, a kao rashod će se priznati u razdoblju ili razdobljima njezina otuđenja. Troškovi proizvodnje evidentiraju se kao zalihe proizvodnje i gotovih proizvoda, te postaju rashod otuđivanjem proizvoda. Opći troškovi su troškovi od kojih se ne očekuje buduća korist te se priznaju kao troškovi razdoblja (Gulin D. et al, 2018, str 162-163.)

Rashod je smanjenje ekonomskih koristi tijekom obračunskog razdoblja u obliku odljeva ili iscrpljivanja imovine, odnosno stvaranja obveza, što za posljedicu ima smanjenje glavnice, ali ne onog dijela koji je u vezi s raspodjelom glavnice sudionicima. Rashodi predstavljaju potrošnju dobara u stvaranju učinaka, ali i neutralnu potrošnju dobara u poduzeću povezanu s nastankom izdataka. Stoga razlikujemo osnovne skupine rashoda: rashodi poslovanja ili poslovni rashodi i rashodi financiranja.

Rashod je negativna komponenta rezultata poslovanja što se sučeljava s prihodima koji su pozitivna komponenta rezultata poslovanja s ciljem utvrđivanja uspješnosti poslovanja nekog poduzeća za promatrano razdoblje. Temeljem navedenog možemo zaključiti da rashode karakterizira sljedeće:

- Nastaju u određenom obračunskom razdoblju, sučeljavaju se s prihodima istog obračunskog rashoda, te su element računa dobiti i gubitka razdoblja.
- Predstavljaju smanjenje ekonomske koristi od smanjenja imovine ili povećanja obveza, zbog čega dolazi do smanjenja resursa od kojih možemo očekivati buduće rezultate.
- Posljedica rashoda je smanjenje glavnice.

- Svako smanjenje imovine ili povećanje obaveza ne predstavlja nužno rashode.
- Glavnica se može smanjiti i raspodjelom sudionicima u glavnici što ne predstavlja rashod.

Za potrebe financijskih izvještaja rashodi se sistematiziraju na poslovne i financijske. Poslovni rashodi nastaju kao posljedica obavljanja temeljne poslovne djelatnosti, a odnose se na stvaranje učinaka čijom se prodajom ostvaruju prihodi. Financijski rashodi nastaju uglavnom kao posljedica korištenja tuđih izvora imovine što najčešće uključuje kamate, negativne tečajne razlike, nerealizirane rashode uslijed smanjenja fer vrijednosti imovine. (Gulin D. et al, 2018, str 319-321.)

3. NOVČANI TOKOVI PREMA VRSTAMA AKTIVNOSTI

Da bi korisnici informacija dobili kvalitetne informacije, primici i izdaci razvrstavaju se prema poslovnim aktivnostima njihova nastanka. Po svim aktivnostima promatramo ukupne primitke i izdatke te tako dobijemo čisti ili neto novčani tok od poslovnih, investicijskih ili financijskih aktivnosti (Katarina Ž. et.al, 2013 str. 83-84.).

Izveštaj o novčanim tokovima mora ih prikazivati tijekom obračunskog razdoblja, razvrstane prema poslovnim, ulagačkim i financijskim aktivnostima. Poslovni subjekt prezentira vlastite novčane tokove od poslovnih, ulagačkih i financijskih aktivnosti sukladno propisanim zakonskim odredbama i računovodstvenim standardima. Razvrstavanje prema aktivnostima pruža korisnicima podatke koji im omogućavaju procjenu utjecaja tih aktivnosti na financijski položaj subjekta i iznos njegova novca i novčanih ekvivalenata. Ovaj se podatak također može koristiti za ocjenu odnosa među aktivnostima. Jedna transakcija ponekad može obuhvaćati i novčane tokove koji se različito razvrstavaju –kad novčana otplata kredita sadrži i kamate i glavnice, kamata se može knjižiti kao poslovna aktivnost, a glavnica kao financijska aktivnost (Domagoj B. et al, 2016, str. 39-40.)

3.1. Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti

Ako poduzeće želi opstati na tržištu i stabilno poslovati, u dužem roku mora generirati pozitivan novčani tok iz svojih poslovnih aktivnosti. Kreditore i investitore prije pozajmljivanja kredita ili kupnje dionica poduzeća analiziraju njegovo poslovanje te se teško odlučuju investirati u poduzeće koje ne generira dovoljno novca iz svojih poslovnih aktivnosti za podmirenje svojih obaveza, te isplatu kamata i dividendi. Neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti dobiva se zbrajanjem svih novčanih priljeva te oduzimanjem svih novčanih odljeva koji obuhvaćaju poslovnu aktivnost (Meigs i Meigs, 1999. str. 881-893.)

Tablica 1. Primici i izdaci od poslovnih (operativnih) aktivnosti

Primici	Izdaci
gotovinska prodaja kupcima	isplate zaposlenicima za plaće i ostalo
naplata potraživanja od kupaca	plaćanje dobavljačima dobara i usluga
primljeni predujmovi od operativnih aktivnosti	plaćanje poreza i kazni
primici od naplaćenih kamata, naknada, provizija	povrat novca kupcima
povrat novca od dobavljača	dani predujmovi za operativne aktivnosti
primici od dobivenih sudskih parnica, penala	karitativna plaćanja, donacija i slično
primici od refundacije, milodara, donacija, subvencija i sl.	

Izvor: Šestanović i drugi, pozivajući se na: Belak, V.: Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2006.

Iznos novčanih tokova koji su rezultat poslovnih aktivnosti ključni je pokazatelj razmjera u kojem je poslovanje subjekta stvorilo dostatne novčane tokove za otplatu zajmova, održavanje poslovne sposobnosti subjekta, plaćanje dividendi i ostvarivanje novih ulaganja bez upotrebe vanjskih izvora financiranja. (Domagoj B. et al, 2016, str. 40.)

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti prvenstveno su rezultat glavnih prihodovno-proizvodnih djelatnosti subjekta. Stoga oni uglavnom nastaju u okviru transakcija ili drugih poslovnih događaja koji se uzimaju u obzir pri određivanju dobiti ili gubitka. Naprimjer, većina bi primitaka trebala dolaziti od gotovinske prodaje kupcima ukoliko je razmjena roba ili usluga za novac istovremena, odnosno primici naplate potraživanja od kupaca gdje su roba ili usluge prodane na kredit s odgodom plaćanja ili kupac nije platio prema ranijem dogovoru (Domagoj B. et al, 2016, str 40.).

Primici mogu biti i predujmovi operativnih aktivnosti gdje kupac djelomično plaća unaprijed traženu robu ili usluge. Primici u poslovanju mogu dolaziti i od naplaćenih kamata, naknada, provizija, licenci i drugih prihoda. Povrat novca od dobavljača može biti primitak koji je prije bio izdatak, ukoliko dobavljač nije mogao osigurati plaćenu robu te vrši povrat novca subjektu. Primici također mogu nastati i kao posljedica sudskih sporova, aktiviranja polica osiguranja, zastupanja ili ostalih poslovnih aktivnosti subjekta (Domagoj B. et al, 2016, str. 40.).

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti bilježe i izdatke kao odljev novca iz poduzeća koji uglavnom nastaju radi plaćanja dobavljačima roba i usluga koje su potrebne radi omogućavanja poslovanja subjekta.. Značajna stavka izdataka su plaće i ostali troškovi zaposlenika. Plaćanje poreza i eventualnih kazni, kao i povrat novca kupcima su također izdaci u poslovanju. Dani predujmovi za operativne aktivnosti kao i karitativna davanja, donacije, ugovori o zastupanju i trgovini i ostali izdaci koji nastaju provođenjem poslovnih aktivnosti (Domagoj B. et al, 2016, str. 40.).

3.2. Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti

Prilikom bilježenja novčanih tokova od investicijskih aktivnosti evidentiramo primitke i izdatke koji nastaju kupnjom ili prodajom sredstava namijenjenih daljnjem poslovanju subjekta, te ulaganju novčanih sredstava poduzeća.

Tablica 2: Primici i izdaci od ulagačkih (investicijskih) aktivnosti

Primici	Izdaci
primici od prodaje dugotrajne imovine	izdaci za nabavu dugotrajne imovine
novčani primici od prodaje udjela u drugim tvrtkama ili u zajedničkim poduhvatima	isplate za stjecanje udjela u drugim trgovačkim društvima ili zajedničkim pothvatima
novčani primici od prodaje dužničkih instrumenata	plaćanje stjecanja obveznica drugih društava

novčani primici temeljem ugovora za ročnice (<i>futures</i>), ugovora za opcije i zamjene (<i>swaps</i>)	gotovinski izdaci za otplate zajmova uzetih od trećih strana (osim financijskih institucija)
gotovinski primici od naplate zajmova danih trećim stranama (osim financijskim institucijama)	izdaci temeljem ugovora za ročnice (<i>futures</i>), ugovora za opcija i zamjene (<i>swaps</i>)

Izvor: Šestanović i drugi, pozivajući se na: Belak, V.: Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2006.

Važnost analiziranja novčanih tokova od investicijskih aktivnosti je u tome da oni prikazuju veličinu nastalih izdataka za sredstva koja su namijenjena stvaranju budućeg prihoda i novčanih tokova. Primjeri novčanih tokova koji nastaju investicijskim aktivnostima jesu primici ili izdaci koje stvaraju kupnja ili prodaja dugotrajne imovine poput nekretnina, postrojenja i opreme, nematerijalne imovine i druge dugotrajne imovine. Te isplate uključuju i one povezane s kapitalizacijom troškova razvoja i izgradnjom nekretnina, postrojenja i opreme u vlastitoj izvedbi (Tamara C.F., 2016, str. 179.).

Primitke ili izdatke također stvaraju kupnja ili prodaja vlasničkih ili dužničkih instrumenata drugih poslovnih subjekata i udjeli u zajedničkim poduhvatima ukoliko nisu namijenjena trgovanju. Pod investicijske aktivnosti spadaju primici i izdaci od novčanih predujmova ili zajmova u korist trećih strana, odnosno primici od otplate predujmova ili zajmova trećim stranama osim financijskih institucija. Nadalje, novčane primitke i izdatke koji spadaju u investicijske aktivnosti možemo imati na temelju ročnica, terminskih ugovora, ugovora o opciji ili *swap* ugovora ukoliko isti nisu namijenjeni trgovanju ili razvrstani kao financijske aktivnosti (Tamara C.F., 2016, str. 179.).

3.3. Novčani tokovi od financijskih aktivnosti

Novčani tokovi od financijskih aktivnosti prikazuju novčane primitke i izdatke koji obuhvaćaju financiranje poduzeća. Primici i izdaci obuhvaćeni ovom kategorijom prikazuju strukturu financiranja poduzeća putem vlastitog, odnosno tuđeg financiranja.

Tablica 3. Primici i izdaci od financijskih aktivnosti

Primici	Izdaci
primici novca od izdavanja dionica ili drugih vlasničkih instrumenata	izdaci za stjecanje ili otkup vlastitih dionica
primici od izdavanja obveznica i drugih vrijednosnih papira	otplata instrumenata dužničkog kapitala
primici novca od povrata glavnice kratkoročnih i dugoročnih posudbi drugima	vraćanje gotovinskih pozajmica
primici kredita od financijskih institucija	vraćanje glavnice duga od kratkoročnih i dugoročnih kreditnih aranžmana

Izvor: Šestanović i drugi, pozivajući se na: Belak, V: Profesionalno računovodstvo prema MSFI i hrvatskim poreznim propisima, Zgombić & Partneri, Zagreb, 2006.

Tablica br. 3 prikazuje pozicije novčanih primitaka i izdataka od financijskih aktivnosti, evidentirajući računovodstvene pozicije knjiženja primitaka i izdataka u izvještaju o novčanim tokovima.

Izvještaj o novčanim tokovima evidentira izdatke i primitke koji nastaju kao posljedica financijskih aktivnosti poslovnog subjekta. Pojasnit ćemo najčešće i najvažnije pozicije po kojima nastaju novčani tokovi iz financijskih aktivnosti. Primici mogu nastati od izdavanja vlastitih dionica ili drugih vlasničkih instrumenata, a također i izdaci ukoliko poduzeće stječe ili vrši otkup vlastitih dionica na burzi (Domagoj B. et al, 2016, str. 41.). Primici iz financijskih aktivnosti također nastaju pri izdavanju zadužnica, zajmova, pozajmica, obveznica, hipoteka i drugih kratkoročnih ili dugoročnih posudbi kojima se poduzeće zadužuje. Odnosno, prilikom otplate dužničkih instrumenata evidentiraju se izdaci s obzirom da se radi o odljevu sredstava (Domagoj B. et al, 2016, str. 41.).

Novčani tokovi od financijskih aktivnosti evidentiraju se također kao primici od kredita financijskih institucija. Odnosno, evidentiraju se izdaci ukoliko subjekt vraća gotovinske pozajmice ili vraća glavnice duga kratkoročnih ili dugoročnih kreditnih aranžmana koje je subjekt realizirao kod financijskih institucija (Domagoj B. et al, 2016, str. 41.).

4. IZVJEŠTAJ O NOVČANIM TOKOVIMA

Izveštaj o novčanim tokovima je temeljni financijski izvještaj koji prikazuje promjene u financijskom položaju poduzeća. Pruža informacije o izvorima pribavljenog novca i načinu njegove upotrebe, kao i o likvidnosti, profitabilnosti i solventnosti. Svrha izvještaja o novčanim tokovima je procjena sposobnosti poduzeća da u narednom periodu ostvari čist i stabilan novčani tok što pozitivno utječe na procjenu o sposobnosti poduzeća da uredno i na vrijeme ispuni svoje obaveze prema vjerovnicima i da izradi procjene o potrebi poduzeća za vanjskim financiranjem.

Izveštaj o novčanom toku predočava financijske kategorije, odnosno novčane primitke i novčane izdatke. Zato izvještaj o novčanim tokovima povezuje računovodstvo temeljeno na nastanku događaja i računovodstvo temeljeno na novčanoj osnovi. Novčani primici i izdaci prikazani u izvještaju o novčanim tokovima svrstani su u poslovne, investicijske i financijske aktivnosti poduzeća (Gulin D. et al. 2003, str. 82-84.). Izvještaj o novčanim tokovima putem promjene stanja novca i novčanih ekvivalenata, u definiranom vremenskom razdoblju, u određenom poduzeću osigurava informacije o novčanim primicima i izdacima koji se često razlikuju ili nisu dovoljno vidljivi u bilanci ili računu dobiti i gubitka.

4.1. Svrha izvještaja o novčanim tokovima

Poduzeće mora imati novca u dovoljnim količinama za uredno poslovanje te podmirenje dospjelih obaveza. Ono drži novac na žiro-računu u banci, u gotovini ili u novčanim ekvivalentima. Prinosi novčanih ekvivalenata su niski s obzirom da se radi o nerizičnim ulaganjima koja su visoko likvidna i uvijek se mogu pretvoriti u novac za podmirenje obaveza. Međutim, držanje određene količine novca veće od predviđenih obaveza, u novcu i novčanim ekvivalentima nije financijski efikasno. Viškove novca treba usmjeriti u kratkoročne, srednjoročne ili dugoročne investicije gdje će se ostvariti veći prinosi, poput ulaganja u financiranje rasta i ekspanzije poslovanja, različita ulaganja ili otplatu obaveza na koje plaćamo kamate. Zato je od iznimne važnosti kvalitetno upravljanje novcem što podrazumijeva planiranje, kontrolu i

računovodstveno praćenje svih novčanih transakcija. Temeljni ciljevi upravljanja novcem jesu (Meigs i Meigs 1999, str. 876-893.):

- osigurati točno i precizno računovodstveno praćenje novčanih primitaka, izdataka i stanja novca. Veliki dio transakcija u poduzeću vezan je za novčane primitke i izdatke, a one imaju utjecaj na sve financijske izvještaje: imovinu, obveze, vlasničku glavnica, prihode i rashode poduzeća. Tako da je nemoguće bez ispravno i uredno evidentiranih novčanih transakcija imati pouzdane i točne financijske izvještaje.
- spriječiti ili minimalizirati gubitke zbog krađe ili prijevare. Novac je imovina najpodložnija krađi i pronevjerama, stoga zahtijeva fizičku zaštitu.
- predvidjeti potrebu za kreditima i osigurati dostupnost adekvatnih iznosa novca za redovno poslovanje. Poduzeće mora imati dovoljno financijskih sredstava za izvršenje svojih financijskih obveza po njihovu dospjeću da ne bi kreditori poduzeće prisilili na likvidaciju.
- spriječiti da veliki iznosi novca nepotrebno drže na bankovnim računima bez ostvarivanja prihoda. Dobro vođene korporacije kontroliraju stanje računa da bi viškove novca transferirali u novčane ekvivalente ili neka druga ulaganja kako bi se ostvario prihod na uloženi novac.

Informacije koje dobivamo iz novčanih tokova su podatci o aktivnostima poduzeća koje promatramo putem poslovnih, investicijskih i financijskih aktivnosti. Mnogostruke su koristi od informacija o novčanim tokovima za unutarnje i vanjske korisnike kojima izvještaj o novčanim tokovima omogućava sljedeće informacije:

- promjene neto imovine (neto radnog kapitala),
- ocjenu financijske strukture, uključujući likvidnost i solventnost,
- procjenu ostvarenja novčanih tokova u budućnosti,
- povećanje usporedivosti izvještaja između raznih subjekata jer eliminira učinak različitih računovodstvenih politika na istim transakcijama i poslovnim događajima koji dovode do neusklađenosti,
- sposobnost subjekta da generira, odnosno stvara novac svojim poslovnim, investicijskim i financijskim aktivnostima (Gulin D. et.al, 2003, str. 84-86.).

Informacije o novčanim tokovima pružaju korisnicima financijskih izvještaja osnovicu za ocjenjivanje sposobnosti poduzetnika da stvara novac, kao i potrebu poduzetnika da koristi te novčane tokove (Mladen Š. et al. 2017, str. 12.).

Izvještaj o novčanim tokovima je važan jer daje pokazatelje menadžmentu poduzeća, uz pomoć kojih mogu procijeniti i planirati njegove mogućnosti za financijsku stabilnost. Izvještaj o novčanim tokovima također je koristan investitorima, kreditorima i svim ostalim korisnicima koji su zainteresirani za poslovanje, likvidnost i solventnost poduzeća te njegovu sposobnost da generira pozitivne novčane tokove u budućim razdobljima poslovanja što će omogućiti uredno podmirivanje obaveza poduzeća te isplatu dividende vlasnicima poduzeća. Eksternim izvorima financiranja kojima se poduzeće obrati radi financijskih sredstava izvještaji o novčanim tokovima omogućuju pojašnjavanje i utvrđivanje razlike između neto novčane dobiti i neto novčanog toka. Oni mogu ukazati i na uzroke promjena financijskih rezultata (Gulin D. et.al, 2003, str. 84-86.).

4.2. Struktura izvještaja o novčanim tokovima

Standardiziranom strukturom izvještaja o novčanim tokovima koja je zakonski propisana postižu se mnoge pogodnosti za korisnike financijskih izvještaja. Prvenstveno propisana struktura omogućuje jednostavnije snalaženje i očitavanje izvještaja koji su svi napravljeni po propisanoj strukturi. Propisana struktura izvještaja o novčanom toku je garancija da će svi potrebni podatci i informacije biti uneseni u izvještaj te dostupni korisnicima.

Novčane tokove pojedinog poduzeća promatramo putem tri osnovne aktivnosti – poslovne, investicijske i financijske, a uvidom u strukturni izvještaj o novčanim tokovima dobiva se informacija je li najznačajniji iznos novčanih tokova upravo onaj iz poslovnih aktivnosti, odnosno iz osnovnog poslovanja poduzeća što ukazuje na stabilnost poslovanja (Katarina Ž. et.al, 2013, str. 276-277.). Izvještaj o novčanim tokovima treba sadržavati:

- naslov koji podrazumijeva: naziv poduzeća, naziv financijskog izvještaja (izvještaj o novčanim tokovima), razdoblje sastavljanja izvještaja
- osnovne elemente izvještavanja u izvještaju o novčanim tokovima
- primitke i izdatke novca
- neto (čisti) novčani tok koji se izračunava kao zbroj novčanih tokova iz svake pojedine vrste aktivnosti
- izvještaj o novčanim tokovima se sastavlja u jednostranom obliku
- metode sastavljanja izvještaja o novčanom toku, a to su direktna ili indirektna metoda
- povezanost s ostalim financijskim izvještajima, a to je povezanost putem pozicije novca na žiro računu s početnom i završnom bilancom (Ivana B. et al, 2016, str 107).

Promatramo li strukturni izvještaj o novčanom toku, iščitavamo točne postotke koji čine njegove pojedine stavke u odnosu na ukupne primitke ili izdatke u poslovanju subjekta. Vertikalnom analizom izvještaja o novčanim tokovima mogu se uočiti glavni izvori novca, odnosno može se primijetiti kako se koriste najznačajnija novčana sredstva, a da bi slika bila potpuna, potrebno je ove informacije upotpuniti i pregledom komparativnog izvještaja o novčanim tokovima te ostalih financijskih izvještaja (Baković J. 2016).

4.3. Metode sastavljanja izvještaja o novčanim tokovima

Prema međunarodnom računovodstvenom standardu za pripremanje i izvještavanje o novčanim tokovima mogu se koristiti sljedeće metode:

- a. direktna metoda
- b. indirektna metoda.

Obje se metode temelje na istim računovodstvenim podacima i primjenom bilo koje od njih dobivaju se isti neto novčani tokovi. One pretvaraju izvještaj o dobiti koji je sastavljen na obračunskoj osnovi u novčane tokove korekcijom za iznose promjena na povezanim računima bilance. Iako su razlike između ove dvije metode samo u formi, ipak te forme daju korisnicima izvještaja o novčanim tokovima različite informacije. Direktna metoda informira korisnike o prirodi i novčanim iznosima pojedinih novčanih

priljeva i odljeva koji se odnose na poslovne aktivnosti poduzeća. Indirektna metoda, potpuno suprotno, objašnjava zašto se neto novčani tok iz poslovnih aktivnosti razlikuje od druge mjere uspješnog poslovanja neto dobiti (Meigs i Meigs 1999, str. 881-893.).

Kod korištenja direktne metode izvještavanja o novčanim tokovima novčani primici i izdaci ostvareni u izvještajnom razdoblju svrstavaju se po vrsti poslovnih aktivnosti. Sumiranjem primitaka i izdataka koje je društvo ostvarilo u poslovanju dobivaju se primici i izdaci po aktivnostima, a njihova razlika predstavlja neto ili čisti novčani tok po poslovnoj aktivnosti poduzeća. Kod korištenja indirektna metode izvještavanja o novčanim tokovima temeljna razlika u usporedbi s korištenjem direktne metode jest u predstavljanju novčanih primitaka i izdataka iz poslovnih aktivnosti poduzeća. Za razliku od direktne metode kod indirektna se polazi od dobiti kao početne stavke u izračunu novčanog toka od poslovne aktivnosti. Dobit se korigira za promjene u vrijednosti zaliha, potraživanja i obaveze, amortizaciju, odnosno za sve stavke koje utječu na novčani tok promatranog poslovnog subjekta. Prilikom navedenih korigiranja za promjene u vrijednosti zaliha ili za potraživanja i obaveze izračunavaju se po neto metodi, odnosno kao razlika između zatečenih stanja na početku promatranog razdoblja i na kraju promatranog razdoblja (Gulin D. et.al,2003, str. 86-88.).

4.4. Međupovezanost izvještaja o novčanim tokovima i drugih temeljnih financijskih izvještaja

Različita financijska izvješća služe za analizu računovodstveno-financijskih pokazatelja u poslovanju određene tvrtke. Iako svaki financijski izvještaj ima svoju namjenu, odnosno uže područje koje opisuje, svi su oni međusobno povezani te ako se zajedno analiziraju, daju nam ukupnu sliku poslovanja poduzeća. Temeljni financijski izvještaji su prema Zakonu o računovodstvu:

- izvještaj o financijskom položaju (bilanca)
- račun dobiti i gubitka i izvještaj o sveobuhvatnoj dobiti
- izvještaj o novčanim tokovima
- izvještaj o promjenama kapitala
- bilješke uz financijske izvještaje (Ivana B. et al, 2016 str. 142).

Svi se financijski izvještaji promatraju kao cjelina, međusobno su povezani te se nadopunjuju stvarajući ukupno sliku poslovanja. Iz temeljnih financijskih izvještaja zainteresirani korisnici imaju podatke i informacije o poslovanju poduzeća te o prošlim poslovnim rezultatima putem kojih se mogu projicirati budući trendovi poslovanja (Ivana B. et al, 2016, str. 142.).

Izvještaj o financijskom položaju (bilanca) je statički financijski izvještaj koji prikazuje stanje imovine kapitala i obaveza na određeni dan. Ostali financijski izvještaji su dinamički, odnosno prikazuju promjene računovodstvenih kategorija u određenom vremenskom razdoblju. Račun dobiti i gubitka je dinamički izvještaj koji pruža informacije o ukupnim prihodima, rashodima i poslovnom rezultatu u promatranom razdoblju. Izvještaj o promjenama kapitala u promatranom razdoblju pruža informacije o ukupno uloženom ili zarađenom kapitalu, ukupnim promjenama sveobuhvatne dobiti, ukupnim izmjenama zadržane dobiti i sveukupnom kapitalu. Izvještaj o novčanim tokovima pruža informacije o ukupnim primicima i izdacima, novcu na početku i kraju razdoblja, te čisti novčani tok unutar razdoblja (Ivana B. et al, 2016, str. 142.).

Dinamički izvještaji pružaju informacije kako je došlo do promjena između početne i završne bilance. Zajednička pozicija bilance, računa dobiti i gubitka te izvještaj o promjenama kapitala su rezultat poslovanja. Zajednička pozicija bilanci i izvještaja o promjeni kapitala je kapital uključujući i uloženi i zarađeni. Međupovezanost pozicija bilanci i izvještaja o novčanim tokovima je stavka novac, s time da je u izvještaju o novčanim tokovima prikazana struktura primitaka i izdataka koji su utjecali na visinu novčanih sredstava u obračunskom razdoblju. (Ivana B. et al, 2016, str. 142.).

5. NOVČANI TOKOVI PODUZEĆA VALAMAR RIVIJERA D.D.

Nakon teorijske razrade u nastavku će se primjenom izvještaja o novčanim tokovima turističkog poduzeća Valamar Riviera d.d. sistematično i analitički prikazati struktura i kretanje novčanih primitaka i izdataka, te prikazati specifičnosti obrađenog poduzeća. Time ćemo analizirati novčane tokove poduzeća gdje će se na realnom primjeru iz gospodarstva prikazati vrijednosti, struktura i kretanje novčanih tokova, te najznačajnije promjene u vremenskom razdoblju od 2014. do 2017. godine.

5.1. Općenito o poduzeću Valamar Riviera d.d.

Valamar Riviera d.d. je uspješna turistička tvrtka s dugom tradicijom. Godine 1953. osniva se Riviera Poreč, prethodnica današnje Valamar Riviere d.d., iako je hotel Riviera u Poreču po kojem tvrtka nosi ime otvoren još 1910. god., a hoteli Venezia i Perentino 1913. god. i 1923. god., a oni se i danas nalaze u vlasništvu kompanije.

Današnja Valamar Riviera d.d. rasla je i oblikovala se na turističkom tržištu više od 60 godina te danas raspolaže s 579 hektara vrhunskih lokacija uzduž jadranske obale koja uključuje 36 kilometara čistog obalnog područja knjigovodstvene vrijednosti 4,1 milijarde kuna. Misija Valamar Riviere d.d. je inovativno upravljati odmorišnim turizmom radi kreiranja nezaboravnih doživljaja za goste. Odgovornim se poslovanjem stvara nova vrijednost za dioničare uz vođenje brige o održivu razvoju i lokalnoj zajednici te kontinuirano poticanje korporativne kulture gdje su gosti i zaposlenici na prvom mjestu. To je proces koji rezultira ostvarivanjem vizije Valamar Riviere d.d. da bude vodeća tvrtka u odmorišnom turizmu i partner turističkim destinacijama u kreiranju autentičnog doživljaja.

Temeljne vrijednosti na kojima kompanija gradi svoje poslovanje jesu: odgovornost, gostoljubivost, ambicioznost, inovativnost i ponos. Valamar Riviera d.d. brine o ukupnom turističkom doživljaju svojih gostiju, a to uključuje razvoj i održavanje turističke imovine, operativni menadžment hotela, kampova i ljetovališta te unapređenje turističke ponude destinacije. Upravljanje cjelokupnim lancem vrijednosti destinacije, izvornost u vlastitom poslovanju i partnerstvo s destinacijama dovodi do visoke razine kvalitete usluge, optimizira poslovanje te osigurava visok povrat na

ulaganja. Društveno odgovorno ponašanje je temelj strateških inicijativa, a uključuje razvoj i osposobljavanje zaposlenika, razvoj destinacije, brigu za potrebite te očuvanje kvalitete okoliša i Jadranskog mora (www.valamar-riviera.com, 16.08.2018).

5.2. Novčani tokovi poduzeća Valamar Riviera d.d.

U tablici 4 prikazan je nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku koje poduzeće sastavlja po indirektnoj metodi, a koristiti će se za analizu strukture novčanih tokova predmetnog poduzeća.

Tablica 4. Izvještaj o novčanim tokovima poduzeća Valamar Riviera d.d. za 2016. i 2017. godinu

Naziv pozicije	2016.godina	%	2017. godina	%
Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti				
1. Dobit prije poreza	265.058.509	21,38	217.709.622	16,91
2. Amortizacija	243.228.097	19,62	283.465.961	22,02
3. Povećanje kratkoročnih obveza	46.934.088	3,78		
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	14.593.148	1,18	33.893.766	2,63
5. Smanjenje zaliha				
6. Ostalo povećanje novčanog tijeka	25.127.818	2,03	116.655.407	9,06
I. Ukupno povećanje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti	594.941.660	47,99	651.724.756	50,62
1. Smanjenje kratkoročnih obveza			18.210.357	1,41
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja				
3. Povećanje zaliha	8.492.350	0,68	8.492.350	0,66
4. Ostalo smanjenje novčanog tijeka	6.570.060	0,53		
II. Ukupno smanjenje novčanog tijeka od poslovnih aktivnosti	15.062.410	1,21	23.870.318	1,85
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	579.879.250	46,77	627.854.438	48,76
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI				
Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine				
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata			217.924.273	16,92
3. Novčani primici od kamata				
4. Novčani primici od dividendi				
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	26.295.898	2,12	1.254.172	0,10
III. Ukupno novčani primici od investicijskih aktivnosti	26.295.898	2,12	219.178.445	17,02
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	343.698.596	27,72	1.101.302.858	85,54

2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata				
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	293.121.185	23,64		
IV. Ukupno novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	636.819.781	51,37	1.101.302.858	85,54
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0		0	
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	610.523.883	49,24	882.124.413	68,53
Novčani tokovi od financijskih aktivnosti				
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata			1.640.051	0,13
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	618.507.365	49,89	414.616.346	32,20
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti			360.783	0,03
V. Ukupni novčani primici od financijskih aktivnosti	618.507.365	49,89	416.617.180	32,36
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	546.673.519	44,09		
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	38.297.245	3,09		
3. Novčani izdaci za financijski najam				
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	36.708.367	2,96	98.342.353	7,64
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	30.332.984	2,45	64.251.739	4,99
VI. Ukupni novčani izdaci od financijskih aktivnosti	652.012.115	52,59	162.594.092	12,63
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	0		254.023.088	19,73
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TIJEKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	33.504.750	2,70	0	
Ukupno povećanje novčanog tijeka	0		0	
Ukupno smanjenje novčanog tijeka	64.149.383	5,17	246.887	0,02
Novac i novčani ekvivalenti na početku razdoblja	301.797.080	24,34	237.647.697	18,45
Povećanje novca i novčanih ekvivalenata				
Smanjenje novca i novčanih ekvivalenata	64.149.383	5,17	246.887	0,02
Novac i novčani ekvivalenti na kraju razdoblja	237.647.697	19,17	237.400.810	18,44

IZVOR <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/>, (pristupljeno 17.08.2018)

Prikazanim izvještajem o novčanom toku za 2016. i 2017. godinu vidljiva je struktura pozicija novčanih tokova poduzeća Valamar Riviera d.d., odnosno primici i izdaci po aktivnostima poduzeća. Zbrojem ukupnih primitaka po svim aktivnostima dobijemo ukupne novčane primitke, koji su potrebni za analizu udjela primitaka i izdataka u ukupnim novčanim primicima. Ukupni novčani primici za 2016. god. iznose 1.239.744.621 HRK, a za 2017. god. 1.287.520.381 HRK.

Novčani primici iz poslovnih aktivnosti čine 50,62 % u 2017. god. te 47,99% u 2016. god. te čine poslovnu aktivnost glavnim izvorom primitaka u kontinuitetu. Nakon poslovnih aktivnosti visoki udio u ukupnim primicima poduzeće imaju novčani tokovi iz

financijskih aktivnosti. To upućuje na zaduživanje poslovnog subjekta jer je udjel primitaka u 2017. godini iznosio 32,20 % te 49,89 % u 2016. god. u odnosu na ukupne primitke subjekta. Novčani tokovi iz investicijskih aktivnosti daju informacije o razlogu zaduženja subjekta. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine u 2017. godini čine 85,54 % ukupnih primitaka iste godine. Valamar Riviera d.d. zbog visokih primitaka iz poslovnih aktivnosti može uredno podmirivati sve svoje obveze, ali se dodatno zadužuje zbog intenzivnog investiranja i širenja poslovanja za što očekuje da će u budućnosti dovesti do još većih primitaka iz poslovnih aktivnosti poduzeća.

5.3. Analiza kretanja novčanih tokova poduzeća Valamar Riviera d.d.

Primjena horizontalne analize izvještaja o novčanim tokovima omogućuje usporedbu novčanih tokova tijekom duljeg vremenskog razdoblja kako bi se otkrile tendencije i dinamika promjena u apsolutnim i relativnim iznosima. Najčešće se za prikaz dinamike koriste bazni indeksi; izabere se jedna bazna godina, a podaci iz ostalih godina se prikazuju u postotku u odnosu na baznu godinu. Osim baznih indeksa mogu se koristiti i verižni indeksi u slučaju kada se analizira više od dva razdoblja. Horizontalna analiza kao varijacija koristi analizu trendova kod koje se postotci promjene izračunavaju za nekoliko uzastopnih promjena, umjesto za dvije. Tako se pomoću ove analize dobije uvid u način poslovanja, te prikazuju osnovne promjene za duži vremenski period. Najveći problemi horizontalne analize su: inflacija, promjene obračunskog sustava kod izrade i predočenja izvještaja, promjene u politici bilanciranja i ostale promjene koje izvještaje čine neusporedivima. Prilikom takvih slučajeva izvještaji se moraju uskladiti prije uspoređivanja, a ako nije moguće, onda barem treba uskladiti bitne stavke ili bitne pokazatelje te ih nakon toga uspoređivati (Baničević M., 2016).

Tablica 5. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od poslovnih aktivnosti za razdoblje od 2016. do 2017. godine

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	2016. godina	2017.godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Dobit prije poreza	265.058.509	217.709.622	(47.348.887)	(17,86)
2. Amortizacija	243.228.097	283.465.961	40.237.864	16,54

3. Povećanje kratkoročnih obveza	46.934.088		(46.934.088)	(100)
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	14.593.148	33.893.766	19.300.618	132,26
5. Smanjenje zaliha				
6. Ostalo povećanje novčanog toka	25.127.818	116.655.407	91.527.589	364,25
I. Ukupno povećanje novčanog toka od poslovnih aktivnosti	594.941.660	651.724.756	56.783.096	9,54
1. Smanjenje kratkoročnih obveza		18.210.357	18.210.357	100
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja				
3. Povećanje zaliha	8.492.350	5.659.961	(2.832.389)	33,35
4. Ostalo smanjenje novčanog toka	6.570.060		(6.570.060)	(100)
II. Ukupno smanjenje novčanog toka od poslovnih aktivnosti	15.062.410	23.870.318	8.807.908	58,48
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	579.879.250	627.854.438	47.975.188	8,27
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI				

Izvor: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=1>

Tablica 6. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od poslovnih aktivnosti za razdoblje od 2015. do 2016. godine

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	2015.godina	2016.godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Dobit prije poreza	126.809.227	265.058.509	138.249.282	109,02
2. Amortizacija	206.773.719	243.228.097	36.454.378	17,63
3. Povećanje kratkoročnih obveza		46.934.088	46.934.088	100
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	9.160.098	14.593.148	5.433.050	59,31
5. Smanjenje zaliha				
6. Ostalo povećanje novčanog toka	51.347.122	25.127.818	(26.219.304)	(51,06)
I. Ukupno povećanje novčanog toka od poslovnih aktivnosti	394.090.166	594.941.660	200.851.494	50,96
1. Smanjenje kratkoročnih obveza	34.003.715		(34.003.715)	(100)
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja				
3. Povećanje zaliha	2.480.523	8.492.350	6.011.827	242,36
4. Ostalo smanjenje novčanog toka	919.822	6.570.060	5.650.238	614,27
II. Ukupno smanjenje novčanog toka od poslovnih aktivnosti	37.404.060	15.062.410	(22.341.650)	(59,73)
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	356.686.106	579.879.250	223.192.144	62,57
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI				

Izvor: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=1>

i <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=2>

Tablica 7. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od poslovnih aktivnosti za razdoblje od 2014. do 2015. godine

Novčani tokovi od poslovnih aktivnosti	2014. godina	2015. godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Dobit prije poreza	27.267.161	126.809.227	99.542.066	365,06
2. Amortizacija	186.426.233	206.773.719	20.346.886	10,91
3. Povećanje kratkoročnih obveza	17.419.285		(17.419.285)	(100)
4. Smanjenje kratkotrajnih potraživanja	193.148.063	9.160.098	(183.987.965)	(95,26)
5. Smanjenje zaliha	44.554		(44.554)	(100)
6. Ostalo povećanje novčanog toka		51.347.122	51.347.122	100
I. Ukupno povećanje novčanog toka od poslovnih aktivnosti	424.305.296	394.090.166	(30.215.130)	(7,12)
1. Smanjenje kratkoročnih obveza		34.003.715	34.003.715	100
2. Povećanje kratkotrajnih potraživanja				
3. Povećanje zaliha		2.480.523	2.480.523	100
4. Ostalo smanjenje novčanog toka	166.239.694	919.822	(165.319.872)	(99,45)
II. Ukupno smanjenje novčanog toka od poslovnih aktivnosti	166.239.694	37.404.060	(128.835.634)	(77,50)
A1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI	258.065.602	356.686.106	98.620.504	38,21
A2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD POSLOVNIH AKTIVNOSTI				

IZVOR: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=2>

Tablice nam prikazuje novčane tokove Valamar Riviere d.d. iz poslovnih aktivnosti kroz četiri godine poslovanja od 2014. godine do 2017. godine kojima pratimo kontinuitet poslovanja tvrtke. Vidimo kontinuiran porast novčanih tokova tijekom promatranog razdoblja, a to uglavnom ukazuje na povećanje prihoda iz poslovnih aktivnosti. Najveći je porast bio 2016. godine kada su se primici iz poslovnih aktivnosti povećali za 50,96% što je rezultiralo povećanjem neto novčanog toka te godine za 62,57%. Rast primitaka iz poslovnih aktivnosti je nastavljen i u 2017. godini s postotkom od 8,27%, što ukazuje na kontinuitet rasta primitaka od poslovnih aktivnosti.

Tablica 8. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti za razdoblje od 2016. do 2017. godine

Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	2016. godina	2017.godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine				
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata		217.924.273	217.924.273	100
3. Novčani primici od kamata				
4. Novčani primici od dividendi				
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	26.295.898	1.254.172	(25.041.726)	(95,23)
III. Ukupni novčani primici od investicijskih aktivnosti	26.295.898	219.178.445	192.882.547	733,51
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	343.698.596	1.101.302.858	757.604.262	220,43
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata				
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	293.121.185		(293.121.185)	(100)
IV. Ukupni novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	636.819.781	1.101.302.858	464.483.077	72,94
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0		
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	610.523.883	882.124.413	271.600.530	44,49

IZVOR: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=1>

Tablica 9. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti za razdoblje od 2015. do 2016. godine

Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti	2015. godina	2016. godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine				
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata				
3. Novčani primici od kamata				
4. Novčani primici od dividendi				
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti		26.295.898	26.295.898	100
III. Ukupni novčani primici od investicijskih aktivnosti	0	26.295.898	26.295.898	100
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	305.918.626	343.698.596	37.779.970	12,35
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata				
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	183.833.489	293.121.185	109.287.696	59,45
IV. Ukupni novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	489.752.115	636.819.781	147.067.666	30,03

B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0			
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	489.752.115	610.523.883	120.771.768	24.66

IZVOR: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=1>
i <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=2>

Tablica 10. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti za razdoblje od 2014. do 2015. godine

<i>Novčani tokovi od investicijskih aktivnosti</i>	2014. godina	2015. godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Novčani primici od prodaje dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine				
2. Novčani primici od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata				
3. Novčani primici od kamata				
4. Novčani primici od dividendi				
5. Ostali novčani primici od investicijskih aktivnosti	0			
III. Ukupni novčani primici od investicijskih aktivnosti		0		
1. Novčani izdaci za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine	397.535.140	305.918.626	(91.616.514)	(23,05)
2. Novčani izdaci za stjecanje vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	90.422.177		(90.422.177)	(100)
3. Ostali novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	3.639.514	183.833.489	180.193.975	4.951,04
IV. Ukupni novčani izdaci od investicijskih aktivnosti	491.596.831	489.752.115	(1.844.716)	(0,37)
B1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	0	0		
B2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD INVESTICIJSKIH AKTIVNOSTI	491.596.831	489.752.115	(1.844.716)	(0,37)

IZVOR: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=2>

Tablice nam prikazuju novčane tokove Valamar Riviere d.d. iz ulagačkih aktivnosti tijekom četiri godine poslovanja od 2014. do 2017. godine. Primjećujemo, prateći kontinuirano promatrano period, da se radi o ulagački intenzivnom razdoblju u kojem tvrtka kontinuirano povećava svoja ulaganja. Najveći je investicijski iskorak učinjen 2017. godine kada se pod stavkom novčanih izdataka za kupnju dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine investira 1.101.302.858 HRK, što predstavlja povećanje od

220,43% u odnosu na prethodno razdoblje. U istoj godini dio sredstava za navedenu investiciju je nabavljen također od investicijskih aktivnosti pod stavkom novčanih primitaka od prodaje vlasničkih i dužničkih instrumenata u iznosu 217.924.273 HRK. Pod navedenom stavkom nije bilo primitaka u prethodnim godinama promatranog razdoblja, iz čega je vidljiva pojačana investicijska aktivnost poduzeća u 2017. godini.

Tablica 11. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tok od financijskih aktivnosti za razdoblje od 2016. do 2017. godine

Novčani tokovi od financijskih aktivnosti	2016. godina	2017. godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata		1.640.051	1.640.051	100
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	618.507.365	414.616.346	(203.891.019)	(32,96)
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti		360.783	360.783	100
V. Ukupni novčani primici od financijskih aktivnosti	618.507.365	416.617.180	(201.890.185)	(32,64)
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica	546.673.519		(546.673.519)	(100)
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	38.297.245		(38.297.245)	(100)
3. Novčani izdaci za financijski najam				
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	36.708.367	98.342.353	61.633.986	167,90
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	30.332.984	64.251.739	33.918.755	111,82
VI. Ukupni novčani izdaci od financijskih aktivnosti	652.012.115	162.594.092	(489.418.023)	(75,06)
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	0	254.023.088	254.023.088	100
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	33.504.750	0	(33.504.750)	(100)

Izvor: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=1>

Tablica 12. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tok od financijskih aktivnosti za razdoblje od 2015. do 2016. godine

Novčani tokovi od financijskih aktivnosti	2015. godina	2016. godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)

1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata				
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	367.988.170	618.507.365	250.518.195	68,08
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti				
V. Ukupni novčani primici od financijskih aktivnosti	367.988.170	618.507.365	250.518.195	68,08
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica		546.673.519	546.673.519	100
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	68.922.466	38.297.245	(30.625.221)	(44,43)
3. Novčani izdaci za financijski najam				
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica	21.140.090	36.708.367	15.568.277	73,64
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	9.251.135	30.332.984	21.081.849	227,88
VI. Ukupni novčani izdaci od financijskih aktivnosti	99.313.691	652.012.115	552.698.424	556,52
C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	268.674.479	0	(268.674.479)	(100)
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD FINACIJSKIH AKTIVNOSTI	0	33.504.750	33.504.750	100

IZVOR: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=1>
i <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=2>

Tablica 13. Nekonsolidirani izvještaj o novčanim tokovima Valamar Riviere d.d. – novčani tok od financijskih aktivnosti za razdoblje od 2014. do 2015. godine

Novčani tokovi od financijskih aktivnosti	2014. godina	2015. godina	povećanje (smanjenje)	% povećanja (smanjenja)
1. Novčani primici od izdavanja vlasničkih i dužničkih financijskih instrumenata	204.357.809		(204.357.809)	(100)
2. Novčani primici od glavnice kredita, zadužnica, pozajmica i drugih posudbi	89.117.608	367.988.170	278.780.562	312,82
3. Ostali primici od financijskih aktivnosti	79.275.190		(79.275.190)	(100)
V. Ukupni novčani primici od financijskih aktivnosti	372.750.607	367.988.170	(4.762.437)	0,07
1. Novčani izdaci za otplatu glavnice kredita i obveznica				
2. Novčani izdaci za isplatu dividendi	62.975.890	68.922.466	5.946.576	9,44
3. Novčani izdaci za financijski najam				
4. Novčani izdaci za otkup vlastitih dionica		21.140.090	21.140.090	100
5. Ostali novčani izdaci od financijskih aktivnosti	132.810.577	9.251.135	(123.559.442)	(93,03)
VI. Ukupni novčani izdaci od financijskih aktivnosti	195.786.467	99.313.691	(96.472.776)	(49,27)

C1) NETO POVEĆANJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI	176.964.140	268.674.479	91.710.339	51,82
C2) NETO SMANJENJE NOVČANOG TOKA OD FINANCIJSKIH AKTIVNOSTI		0		

IZVOR: <https://valamar-riviera.com/hr/investitori/financijska-izvjesca/?page=2>

Tablice nam prikazuju novčane tokove Valamar Riviere d.d. iz financijskih aktivnosti tijekom četiri godine poslovanja od 2014. do 2017. godine u kojima pratimo kontinuitet poslovanja tvrtke. Analizom primitaka i izdataka u promatranom razdoblju primjećujemo povećanje primitaka od zaduživanja 2015. godine za 312,82%, te 2016. dodatno povećano zaduživanje za 68,08% koje se smanjuje u 2017. godini. Također primjećujemo izdatke pod stavkom novčanih izdataka za otplatu glavnice kredita i obveznice 2016. godine u iznosu 546.673.519 HRK, što je nešto manji iznos od zaduženja u istoj godini.

5.4. Specifičnosti novčanih tokova poduzeća Valamar Riviera d.d.

Iz prikazanih novčanih tokova možemo zaključiti da većina primitaka Valamar Riviera d.d. ostvaruje kao novac generiran iz poslovnih aktivnosti, odnosno iz osnovnog poslovanja poduzeća, a najveći izdaci tvrtke jesu od investicijskih aktivnosti, što ukazuje na investicijsku politiku poslovanja. Poduzeće intenzivno ulaže u nove objekte i podizanje kvalitete postojećih objekata, što omogućuje konkurentnost i poslovnu perspektivu na zahtjevnom turističkom tržištu. Unatoč investicijskom zamahu gdje tvrtka ima velike izdatke pod investicijskim aktivnostima, zahvaljujući stalnom porastu primitaka iz poslovnih aktivnosti poduzeće nema problema s podmirivanjem svojih obveza jer kontinuirano povećava sposobnost stvaranja novca od svoje osnovne djelatnosti. Novčani tokovi iz financijskih aktivnosti su promjenjivi, a premda to i nije temeljno poslovanje poduzeća, oni utječu na konačan rezultat poslovanja.

Praćenjem novčanih tokova iz poslovnih aktivnosti primjećujemo konstantno povećanje primitaka te njihovo održavanje i daljnji rast nakon većeg porasta primitaka iz poslovnih aktivnosti 2016. godine, što ukazuje na isplativost kontinuiranog ulaganja u nekretnine, postrojenja i opremu kao najvećeg izdatka i kontinuirane poslovne politike investiranja poduzeća. Nadalje, visoki novčani tokovi iz poslovnih aktivnosti,

odnosno osnovnog poslovanja kompanije, pretpostavka su za likvidnost i solventnost u poslovanju jer poduzeće s visokim priljevom novaca može uredno servisirati sve svoje obaveze. Oni su temelj i za kvalitetu dobiti, kapitalne izdatke te povrat novčanog toka. Kompanija s visokim primicima iz poslovnih aktivnosti, odnosno iz svoje osnovne djelatnosti, ima pretpostavke za stabilno i dugo poslovanje, kao i za opstanak na zahtjevnom tržištu, čemu će doprinijeti i konstantno ulaganje i podizanje kvalitete servisa što jest ulog u budućnost Valamar Riviere d.d.

6. ZAKLJUČAK

Ovim smo završnim radom prikazali proces evidentiranja novčanih tokova, raščlanili procese i postupke po segmentima te objasnili dijelove samog procesa. Izvještaj o novčanim tokovima je jedan od temeljnih financijskih izvještaja poduzeća gdje su evidentirani novčani primici i izdaci. Korištenjem ovog financijskog izvještaja dobiva se uvid u novčani krvotok poduzeća koji čini financijsku sliku primitaka i izdataka novaca od aktivnosti poduzeća.

Novac je najlikvidnije sredstvo plaćanja jer u svakom trenutku može biti upotrijebljeno za plaćanje obveza prema bilo kojem poslovnom partneru, što omogućuje uredno podmirivanje obveza nastalih iz poslovanja poduzeća, a to je jedan od pokazatelja stabilnosti poslovanja poduzeća. Podaci o likvidnosti i solventnosti kao i podaci o sposobnosti poduzeća da generira novac jako su važni poslovnim partnerima ili poduzećima koja se tek odlučuju hoće li početi poslovati s promatranim poduzećem jer pomoću navedenih podataka iz dosadašnjeg poslovanja oni izvode projekcije i pretpostavke o poslovanju analiziranog poduzeća u budućnosti. Analizom novčanih tokova donose se zaključci isplati li se ulaziti u poslovne poduhvate s određenom tvrtkom.

Na kraju rada predstavili smo Valamar Rivieru d.d. kao jedno od najboljih hrvatskih turističkih poduzeća koje uspješno posluje na zahtjevnom međunarodnom turističkom tržištu. Analizirali smo novčane tokove objavljene u temeljnim financijskim izvještajima tvrtke u razdoblju od 2014. do 2017. godine te korištenjem postupaka analize ukazali na kretanje novčanih tokova generiranih iz poslovanja. Osobito veliki porast novčanih tokova uočen je 2016. godine, a održao se u 2017. godini uz kontinuitet rasta. Kod financijskih aktivnosti uočavamo najveće zaduženje 2016. godine kada je obavljeno i financijsko restrukturiranje subjekta. Investicijske aktivnosti nam daju odgovore o načinu trošenja sredstava iz poslovnih i financijskih aktivnosti, a ona su predmetnom poduzeću uglavnom namijenjena kupnji dugotrajne materijalne i nematerijalne imovine. Zaključujemo da se intenzivnim ulaganjem u nove i postojeće objekte, dizanjem kvalitete usluge i sadržaja Valamar Riviera d.d. bolje pozicionirala na turističkom tržištu. Povećava popunjenost smještajnih kapaciteta i postiže bolju cijenu za svoju ponudu, što se odražava na povećanje primitaka i bolje poslovne rezultate.

LITERATURA

Knjige:

1. Domagoj B. et al (2016), MSFI HSFI, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
2. Ivana B. et al (2016) Računovodstvo I priručnik za vježbe, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
3. Gulin D. et al. (2003) Računovodstvo, Ekonomski fakultet Zagreb, Zagreb
4. Gulin D. et al (2018) Računovodstvo II - evidentiranje poslovnih procesa, Hrvatska zajednica računovođa i financijskih djelatnika, Zagreb
5. Katarina Ž. et al (2013) Analiza financijskih izvještaja, Masmedia, poslovni.hr, Zagreb
6. Meigs R.F. i Meigs W.B. (1999), Računovodstvo: Temelj poslovnog odlučivanja, deveto izdanje, Mate, Zagreb
7. Mladen Š. et al (2017), Hrvatski standardi financijskog izvještavanja i računovodstveni propisi, TEB -Poslovno savjetovanje, Zagreb
8. Tamara Cirkveni Filipović (2016), Hrvatski računovodstveni sustav, RRIIF, Zagreb
9. Vinko Belak (2014), Analiza poslovne uspješnosti, RRIIF, Zagreb

Radovi:

1. Baković J. (2016) , Komparativna i strukovna analiza izvještaja o novčanom tijeku na primjeru poduzeća Slobodna Dalmacija d.d., Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split
2. Baničević M. (2016), Vertikalna i Horizontalna analiza poslovanja na primjeru poduzeća „Cestar“ d.o.o. Split
3. Šestanović Aljoša, Vukas Jurica i Stojanović Marijana „Važnost novčanog toka kao pokazatelja kvalitete poduzetničkog uspjeha“, hrčak.srce.hr
4. Vladanović A. (2016), Analiza pokazatelja na temelju izvješća o novčanom tijeku na primjeru poduzeća „Galeb“ d.d. Omiš, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet, Split
5. Gojak I. (2017), Vertikalna i horizontalna analiza financijskih izvještaja na primjeru poduzeća Slobodna Dalmacija d.d. Split, Sveučilište u Splitu, Ekonomski fakultet

Internet:

1. http://www.efos.unios.hr/financiranje-poduzetnickog-pothvata/wp-content/uploads/sites/224/2013/04/4_izvjestaj-o-novcanom-tijeku.pdf
2. <https://valamar-riviera.com>
3. Zakon o Računovodstvu
https://narodne-novine.nn.hr/clanci/sluzbeni/2015_07_78_1493.html
4. Pravilnik o strukturi i sadržaju godišnjih financijskih izvještaja
<https://www.fina.hr/lgs.axd?t=16&id=18322>

POPIS TABLICA

1. Tablica 1: Primici i izdaci od poslovnih aktivnosti	11
2. Tablica 2: Primici i izdaci od investicijskih aktivnosti	12
3. Tablica 3: Primici i izdaci od financijskih aktivnosti	14
4. Tablica 4: Izvještaj o novčanim tokovima korištenjem indirektna metode	22
5. Tablica 5: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od poslovnih aktivnosti za 2016. i 2017. godinu	24
6. Tablica 6: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od poslovnih aktivnosti za 2015. i 2016. godinu	25
7. Tablica 7: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od poslovnih aktivnosti za 2014. i 2015. godinu	26
8. Tablica 8: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti za 2016. i 2017. godinu	27
9. Tablica 9: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti za 2015. i 2016. godinu	27
10. Tablica 10: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od ulagačkih aktivnosti za 2014. i 2015. godinu	28
11. Tablica 11: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od financijskih aktivnosti za 2016. i 2017. godinu	29
12. Tablica 12: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od financijskih aktivnosti za 2015. i 2016. godinu	29
13. Tablica 13: Nekonsolidirani izvještaj o novčanom toku Valamar Riviere d.d. – novčani tokovi od financijskih aktivnosti za 2014. i 2015. godinu	30

SAŽETAK

Jedan od najvažnijih čimbenika poslovanja u današnjem poslovnom svijetu je novac. Sposobnost poduzeća da stvara dovoljne količine novca znači da će ono uredno podmirivati obaveze, a eventualni viškovi novca omogućuju poduzeću investiranje i razvoj. Sve navedeno je preduvjet opstanka i dugoročne perspektive poduzeća na tržištu. Izvještaj o novčanim tokovima je onaj koji svim zainteresiranim unutarnjim i vanjskim dionicima pruža informacije o izvorima pribavljanja novca te načinu trošenja prikupljenih sredstava. Cilj ovog rada je teoretski pojasniti knjiženje novčanih tokova te ih prikazati na primjeru odabranog poduzeća. Rezultati istraživanja pokazuju uspješno poslovanje poduzeća.

Ključne riječi: novac, izvještaj o novčanom toku, primici, izdaci, analiza financijskih izvještaja

SUMMARY

One of the most important business factors in today's business is money. The ability of a company to generate sufficient amounts of money means that a company will properly settle its obligations, possible surpluses of money will enable the company to invest and develop, all of which is a prerequisite for survival and a long-term business perspective on the market. The Statement of Cash Flow is a report that provides information to all stakeholders interested in internal and external information on the sources of money and how the funds are spent. The aim of this paper is to clarify the theoretical outline of cash flows and to present them on an example of a selected company. Research results show the successful business of the company.

Key words: money, cash flow statement, receipts, expenses, analysis of financial statements